

til § 1. Jeg kan paa ingen Maade gaae ind paa den under den Form, som den nu har, og vil derfor stemme mod den til det Sidste, fordi jeg er fuldkommen overbevist om, at den i Paragraphen indeholdte Bestemmelse er skadelig for Børnene. Saalænge vor Skoleanordning bestaaer, som den nu bestaaer — den enkelte Bestemmelse, hvorom der her er Spørgsmaal, kan ikke gjøre nogen god Forandring heri — og der ikke skeer en virkelig Reform, mener jeg rigtignok, at Staten, der hidtil har havt Formynderskab over Børnene, bør, saalænge vi ikke faae en Reform i hele Skolevæsenet, fremdeles have dette Formynderskab, for at kunne naae det Maal, den tilsigter, nemlig at føre Børnene frem til Kundskabs Erhvervelse, saavidt den formaaer igjennem den Skoleindretning, som den paa den Maade har indstiftet. At den foreslaaede Bestemmelse er skadelig for Børnene, kan der ikke være Spørgsmaal om; det maa jo Enhver kunne sige sig selv, og hvilken Fader vilde lade sit Barn, naar han paa nogen mulig Maade kunde det, gaae et halvt Aar i Skole og lade det forsomme det andet halve Aar? Bestemmelsen er saameget mere skadelig, som — og her maa jeg henholde mig til hvad den ærede Rigsdagsmand sagde — her slet ikke er fastsat nogen Aldersgrænse. Naar et Barn paa 7 Aar et halvt Aar skulde gaae i Skole, derpaa forsomme et halvt Aar, og dernæst igjen gaae i Skole et halvt Aar, saa forstikker jeg, at det vilde blive meget daarligt bevendt med Børnets Underviisning. Den samme Indvending møder ogsaa, naar man seer hen til Skolelærernes Stilling; at Børnet saa ofte forsømmer Skolen, kan ikke være dem ligegyldigt. Enhver, der har været beskæftiget med Underviisning, maa vide, at naar et Barn i en vis Klasse har været et halvt Aar i Skolen, og det saa forsømmer Skolen det andet halve Aar, saa maae Lærerne forsinke de Ældre og sætte dem tilbage for de Børns Skyld, der have forsømt. Lad et Barn faae nok saa gode Characterer ved den afholdte Prøve — det er ikke det, det saameget kommer an paa — saa vil det dog, naar det kommer tilbage efter et halvt Aars Forløb, ikke kunne følge med de andre Børn, uden at Lærernes Stilling i mange Henseen-

der bliver særdeles vanskeligt. Den samme Indsigelse møder ogsaa, naar man seer hen til Skolen selv i det Hele. Skolen kan umuligt præstere det, den skal og bør præstere, dersom ikke Børnene ordentlig søge Skolen den Hele Tid; det er aldeles umuligt, det gjælder om enhver Skole. Idetmindste en stor Deel af os, som meget interessere sig for dette Forslag, har enten meer eller mindre prøvet hvad det er at læse i en Skole, og jeg gad spørge den ærede Forslagsstiller og den ærede Ordsfører, der selv har været Lærer, vel ikke ved en Almueskole, men ved en lærd Skole: dersom han vil udskrive de Børn paa et halvt Aar, som have de bedste Characterer i Latin-Skolen, og de saa igjen komme tilbage det næste Halvaar, saa gad jeg nok vide, hvorledes han vil kunne føre sin Underviisning igjennem for det følgende Halvaar.

Jeg skal for Dieblirket indskrænke mig her til, idet jeg haaber at faae Ordet senere, naar jeg saaer hørt de Modbemærkninger, man maatte gjøre mod mine Ytringer.

Lindhart: Jeg kan indskrænke mig til at samstemme med, hvad der er blevet udtalt af den sidste ærede Taler og den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 4de Valgfreds (P. Hansen). Hvor min Embedsvirksomhed falder, have vi ikke den Skoleanordning, der gjælder her i Kongeriget, da mit Eogn hører under Tørringelsh, og Skolevæsenet der er ordnet efter den slesvigiske Lovgivnings Bestemmelser. Der kunne Børn faae Tilladelse til at blive borte fra Skolen om Sommeren, og det skeer i Reglen ogsaa; dog skal det være med Præstens Samtykke, naar han erkjender, at de kunne taale en saadan Frihed fra Skolen. Jeg har imidlertid dog ogsaa seet Exempel paa, at denne Frihed er bleven misbrugt, idet det næsten er blevet til en almindelig Regel, at Alle vilde have deres Børn frie. Jeg veed jo, at det er imod Frihedsbegrebet, at Forældre saaledes indskrænkes med Hensyn til deres Børn, naar disse ellers kunne modtage den nødvendige Underviisning; men jeg har dog været med at stille et Endringsforslag mod Paragraphen, saaledes som den foreligger, fordi jeg antager, at det vilde være til Skade, dersom et Barn ubetinget kunde udskrives af Skolen i hvilken som helst Alder.